

POSTANOWIENIE

Dnia 22 sierpnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 22 sierpnia 2012 r.

skargi I. Z.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Apelacyjnego

z dnia 23 lutego 2010 r.,

wydanego w sprawie ze skargi I. Z.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezydentowi Miasta K.

o wznowienie postępowania

**odrzuca skargę, nie obciąża I. Z. kosztami postępowania i
oddala wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy
prawnej udzielonej I. Z. z urzędu w postępowaniu przed Sądem
Najwyższym.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 23 lutego 2010 r. Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego odrzucające skargę I. Z. o wznowienie postępowania, zakończonego postanowieniem byłego Sądu Powiatowego z dnia 15 czerwca 1962 r., sygn. akt I Ns 1274/62, z powodu wniesienia skargi po upływie terminu przewidzianego w art. 407 § 1 k.p.c.

Od postanowienia sądu drugiej instancji pełnomocnik I. Z. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W dniu 25 września 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 155, poz. 1037; dalej: „ustawa nowelizująca”), która zmieniła stan prawny w zakresie dotyczącym skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Według obecnie obowiązującego art. 424¹ k.p.c. można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem jedynie prawomocnego wyroku kończącego postępowanie w sprawie. Odpowiednikiem przytoczonego przepisu w postępowaniu nieprocesowym jest art. 519² k.p.c. W wypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi (art. 424^{1b} k.p.c.).

Ustawa nowelizująca nie zawiera przepisów przejściowych, to oznacza, że zmienione nią przepisy dotyczące skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia należy stosować zgodnie z ogólną zasadą prawa przejściowego, w myśl której nowe przepisy stosuje się od wejścia ich w życie także do zaskarżania orzeczeń wydanych wcześniej oraz do wszczętych już postępowań (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2010 r., III CNP 49/10, niepubl.). W konsekwencji, wniesioną skargę należało uznać za niedopuszczalną, ponieważ od prawomocnego postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji nie przysługuje skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy odrzucił skargę jako niedopuszczalną (art. 424⁸ § 1 k.p.c.) i nie obciążył I. Z. – ze względu na jej sytuację życiową i majątkową – kosztami postępowania ze skargi (art. 102 w związku z art. 424¹², art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.). Oddaleniu podlegał wniosek adwokata o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej I. Z. z urzędu w postępowaniu ze skargi, ponieważ zgodnie z orzecznictwem nie przysługują koszty „pomocy prawnej” udzielonej stronie z uchybieniem podstawowym zasadom staranności i profesjonalizmu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999, nr 6, poz. 123 i z dnia 18 marca 1998 r., I CKN 1046/97, OSNC 1999, nr 10, poz. 178).